

คำแนะนำโจทก์ในคดีแพ่ง

โจทก์ คือ บุคคลที่เสนอคดีของตนต่อศาล เพื่อขอความคุ้มครองสิทธิต่อศาล หรือต้องใช้สิทธิทางศาล

โจทก์ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องเป็นบุคคลซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้
2. ต้องเป็นบุคคลมีความสามารถตามกฎหมาย
3. ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดีนั้น

ประเภทของคดีแพ่งที่ควรรู้

คดีมีทุนทรัพย์ เป็นคดีที่โจทก์เรียกร้องหรือของเอาส่งใดก็ตามจำนวนเป็นราคาเงินได้ ซึ่งยังมีได้เป็นของตนจากผู้อื่น เช่น การฟ้องร้องเรียก (ทรัพย์สิน) กรรมสิทธิ์ ที่ดิน เงินกู้ยืม เรียกค่าเสียหาย การฟ้องร้องขอโอนที่ดินหรือทรัพย์ตามสัญญา การฟ้องบังคับจำนอง

คดีไม่มีทุนทรัพย์ เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์ไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ คดีที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยให้กระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของโจทก์โดยโจทก์ไม่ได้กล่าวอ้าง หรือเรียกร้องเป็นจำนวนเงิน หรือทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมถึงคดีที่โจทก์เรียกร้องหรือขอในสิ่งที่เป็นของตนอยู่แล้ว หรือเพียงขอให้ศาลแสดงสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งโยผลของคำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นไม่ทำให้โจทก์ได้ทรัพย์สินใดเพิ่มขึ้นมา หรือขอในสิ่งที่ไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้

คดีไม่มีข้อพิพาท เป็นประเภทคดีที่มีจำเลย เพราะไม่ได้มีการฟ้องร้องบังคับใครเช่น ขอให้ตั้งผู้ปกครอง ขอให้เป็นผู้จัดการมรดก ขอให้ทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์

คดีมีหนี้สิน เป็นคดีมีทุนทรัพย์ไม่เกิน 300,000 บาท หรือคดีฟ้องขับไล่ออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่มีค่าเช่า หรือให้เช่าได้ในขณะยื่นฟ้อง ไม่เกินเดือนละ 30,000 บาท

คดีไม่มีข้อยุ่งยาก เป็นคดีที่ยื่นฟ้องขอให้ชำระเงินจำนวนที่แน่นอนตามตัวเงิน ซึ่งการรับรองหรือการชำระตามตัวเงินนั้น ได้ถูกปฏิเสธ หรือตามสัญญาเป็นหนังสือ ซึ่งปรากฏในเบื้องต้นว่า เป็นสัญญาอันแท้จริง มีความสมบูรณ์และบังคับได้ตามกฎหมาย

ค่าขึ้นศาลในการยื่นคำฟ้องคำร้อง

ในคดีมีทุนทรัพย์ไม่เกิน 50 ล้านบาท โจทก์ต้องเสียค่าขึ้นศาลในอัตราร้อยละ 2 แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ส่วนที่เกิน 50 ล้านบาทขึ้นไป เสียค่าขึ้นศาลในอัตราร้อยละ 0.1 เว้นแต่ในคดีไม่มีข้อพิพาท เสียค่าขึ้นศาลเรื่องละ 200 บาท

คดีมีหนี้สิน เสียค่าขึ้นศาลเท่ากับคดีไม่มีทุนทรัพย์ (200) แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 1,000 บาท

หากโจทก์เป็นบุคคลยากจนและไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาล เช่น ค่าขึ้นศาล โจทก์อาจขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล โดยยื่นคำร้องขอฟ้องคดีอย่างคนอนาถาได้

ชี้สองสถานคืออะไร

การชี้สองสถาน คือ การที่ศาลนัดให้คู่ความมาศาลพร้อมกันเพื่อกำหนดประเด็นข้อพิพาทและกำหนดหน้าที่ที่น่าสืบ จากนั้นศาลจะนัดวันสืบพยานต่อไป

การอุทธรณ์ฎีกา

เมื่อศาลพิพากษาชี้ขาดตัดสินคดีแล้ว หากโจทก์ประสงค์ที่จะอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาล โจทก์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ได้ ภายใน 1 เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษา และมีสิทธิยื่นฎีกาได้ในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เช่นกัน เว้นแต่คดีต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกา

คำแนะนำจำเลยในคดีแพ่ง

จำเลย คือบุคคลที่ถูกฟ้องในเรื่องที่โจทก์กล่าวอ้างหรือฟ้องคดีเข้ามานั้นเอง

เมื่อ ได้รับสำเนาหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง

จะต้องตรวจสอบว่าตนเป็นจำเลยที่ถูกฟ้องหรือไม่ หากมิใช่หรือจำเลยไม่มีชื่ออยู่ในภูมิลำเนาของตน ผู้ได้รับหมายดังกล่าวต้องรีบส่งคืนที่ศาลที่ระบุไว้โดยเร็ว พร้อมแจ้งเหตุดังกล่าวด้วยจำเลยต้องยื่นคำให้การแก้คดีภายใน 15 วันนับแต่วันรับหมาย แต่ถ้ากรณีที่เจ้าหน้าที่ศาลปิดหมาย จำเลยมีสิทธิยื่นคำให้การภายใน 30 วันนับแต่วันปิดหมาย

การขอทุเลาการบังคับหรือวางหลักประกัน

ถ้าจำเลยแพ้คดีในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ เมื่อได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาจำเลยอาจยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีไว้ก่อนได้ แต่ศาลอาจให้จำเลยวางเงินตามคำพิพากษา หรือหาค่าประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นมาวางศาลก็ได้